

EVROPSKI PARLAMENT

2004

2009

Dokument zasedanja

7.11.2007

B6-0440/2007

PREDLOG RESOLUCIJE

k izjavi Sveta in Komisije

v skladu s členom 103(2) Poslovnika,

ki ga vlagajo José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Charles Tannock, Ria Oomen-Ruijten, Laima Liucija Andrikiienė, Christopher Beazley, Elmar Brok, Michael Gahler, Tunne Kelam, Bogdan Klich, Godelieve Quisthoudt-Rowohl in Karl von Wogau

v imenu skupine PPE-DE

o vrhu EU-Rusija 26. oktobra 2007 v Mafri

Resolucija Evropskega parlamenta o vrhu EU-Rusija 26. oktobra 2007 v Mafri

Evropski parlament,

- ob upoštevanju sporazuma o partnerstvu in sodelovanju med Evropskimi skupnostmi in njihovimi državami članicami na eni strani ter Rusko federacijo na drugi¹, ki je stopil v veljavo leta 1997 in preneha veljati leta 2007,
 - ob upoštevanju cilja EU in Rusije, določenega v skupni izjavi, ki je sledila vrhu v Sankt Peterburgu 31. maja 2003, da se ustvarijo skupni gospodarski prostor, skupni prostor svobode, varnosti in pravice, skupni prostor sodelovanja na področju zunanje varnosti in skupni prostor raziskovanja in izobraževanja, ki bo vključeval kulturo,
 - ob upoštevanju posvetovanja med EU in Rusijo o človekovih pravicah,
 - ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o odnosih med EU in Rusijo, zlasti tistih z dne 10. maja 2007 o vrhu EU-Rusija v Samari in z dne 19. junija 2007 o gospodarskih in trgovinskih odnosih med EU in Rusijo,
 - ob upoštevanju 20. vrha EU-Rusija, ki je bil 26. oktobra 2007 v Mafri,
 - ob upoštevanju člena 103(2) svojega poslovnika,
- A. ker so se odnosi med EU in Rusijo v zadnjih letih nenehno razvijali, kar je privedlo do močnega in celovitega gospodarskega povezovanja in soodvisnosti, ki bosta v naslednjih letih še večja,
- B. ker so okrepljeno sodelovanje in dobri sosedski odnosi med EU in Rusijo ključni za stabilnost, varnost in blaginjo vse Evrope,
- C. ker je Ruska federacija polnopravna članica Sveta Evrope in Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi in se je tako zavezala načelom demokracije in demokratičnih volitev, ki sta jih opredelili ti organizaciji,
- D. ker je EU večkrat izrazila zaskrbljenost nad tem, ali se Rusija v resnici zavzema za spoštovanje demokratičnih načel in človekovih pravic,
- E. ker bodo prihodnje volitve v Rusiji v tem pogledu pomemben preskus,
- F. ker je v Rusiji v preteklih mesecih potekala vse glasnejša kampanja proti opazovalcem volitev OVSE z obtožbami, da so pristranski in se osredotočajo skoraj izključno na volitve „vzhodno od Dunaja“; ker je ruska diplomatska delegacija na sedežu OVSE na Dunaju prejšnji mesec širila predlog, da je treba misije urada OVSE za demokratične institucije in človekove pravice omejiti na 50 ljudi in jim preprečiti, da bi takoj po

¹ UL L 327, 28.11.97, str. 1.

volitvah izvajali javne presoje; ker bo Rusija po izjavah vodje osrednje volilne komisije Vladimirja Čurova na volitve, ki bodo 2. decembra, povabila „300 do 400 tujih opazovalcev“, kar je le del tistih 1165, ki so bili na zadnjih parlamentarnih volitvah marca 2003,

- G. ker je sklenitev novega sporazuma o partnerstvu in sodelovanju med Evropsko unijo in Rusko federacijo izjemnega pomena za njuno sodelovanje v prihodnosti, zlasti pri nadaljnjem razvoju gospodarskih odnosov, krepitvi varnosti in stabilnosti v Evropi ter utrjevanju spoštovanja človekovih pravic, demokracije in vladavine prava kot osnove za to sodelovanje,
- H. ker je bil začetek pogajanj o novem sporazumu o partnerstvu in sodelovanju preložen in pogojen s preklicem prepovedi na uvoz kmetijskih proizvodov s Poljske, ki jo je ruska vlada uvedla leta 2005; ker si EU in Rusija prizadevata najti kompromis glede poljskega uvoza, da bi prišli iz te politične slepe ulice, in glede zaprtja plinovoda Družba v Litvo, ki je domnevno politično osnovano,
- I. ker bi morale biti hitro in učinkovito izvajanje štirih skupnih prostorov, med drugim skupnega gospodarskega prostora, prostora svobode, varnosti in pravice, prostora zunanje varnosti in prostora raziskovanja, izobraževanja in kulture, v središču pogajanj o novem sporazumu o strateškem partnerstvu,
- J. ker se je gospodarsko sodelovanje med EU in Rusijo v letih od 2000 in 2007 povečalo za petkrat in zdaj v absolutni vrednosti dosega 180 milijard EUR na leto, tako da je Rusija postala za EU tretji najpomembnejši trgovski partner (za ZDA in Kitajsko), EU pa najpomembnejši trgovski partner za Rusijo,
- K. ker je Rusija za EU eden najpomembnejših virov uvoženih izdelkov iz jekla in je zdaj na drugem mestu, takoj za Kitajsko; ker je imel uvoz jekla iz Rusije v letu 2006 trgovsko vrednost 3366 milijard EUR,
- L. ker bi osnovna načela za gospodarske in trgovinske odnose med EU in Rusko federacijo morala biti vzajemnost, preglednost, predvidljivost, zanesljivost, nediskriminacija in dobro upravljanje,
- M. ker so na mejah med državami članicami EU in Rusijo v Kaliningradu ter na drugih mejnih prehodih s številnimi državami članicami hudi prometni zastoji,
- N. ker se je Rusija na vrhu EU-Rusija, ki je bil maja 2007 v Samari, povsem nedvoumno obvezala, da bo podpisala sporazum o sibirskih preletih; ker ni veliko upanja, da se bo to zgodilo v bližnji prihodnosti,
- O. ker bi hiter pristop Ruske federacije kot odgovorne članice k Svetovni trgovinski organizaciji znatno prispeval k nadaljnjemu izboljšanju gospodarskih odnosov med Rusijo in Evropsko unijo, kar je odvisno od polnega spoštovanja ter izpolnjevanja obveznosti in dolžnosti znotraj te organizacije,
- P. ker so na predvečer vrha na okrogli mizi industrialcev EU in Rusije, dvostranski skupini, ki sta ji predsedovala izvršni direktor danske družbe AP Moller-Maersk Nils Andersen in

direktor ruske energetske družbe UES, potekale razprave o naložbenih in poslovnih odnosih,

- Q. ker je energija po mnenju evropskega komisarja za trgovino Petra Mandelsona najpomembnejše samostojno vprašanje v gospodarskih odnosih med EU in Rusijo ter ključna tema na polletnih vrhunskih srečanjih EU-Rusija,
- R. ker je Rusija nedavno vključila nekatere največje energetske družbe EU v okviru strateškega partnerstva v več pomembnejših energijskih projektov, ali ker je družbam EU dovolila nakup strateških deležev v ruskih družbah; vendar ugotavlja, da propad Jukosa in razprodaja njegovega premoženja ne zagotavljata preglednega poslovnega okolja; opozarja tudi na sklep švicarskega zveznega sodišča, ki je razsodilo, da je bil kazenski pregon Mihaila Hodorkovskega in Jukosa, ki so ga izvajali ruski organi, nezakonit in politično osnovan,
- S. ker je varnost oskrbe z energijo eden največjih izzivov za Evropo in eno glavnih področij sodelovanja z Rusijo in ker so potrebna skupna prizadevanja, da bi se polno in učinkovito uporabljali sistemi za prenos energije, ki že obstajajo, ali ki jih je treba nadalje razvijati,
- T. ker bi bilo treba spore o pogojih dobave in prenosa energije reševati s pogajanjem, brez razlikovanja in na pregleden način, in ker se jih nikoli ne sme uporabljati kot sredstvo za izvajanje političnega pritiska na države članice EU in države v skupni sosesčini,
- U. ker zato velja, da bi moral prihodnji sporazum med Evropsko unijo in Rusko federacijo vključevati načela pogodbe o energetski listini, ki je za Rusijo po členu 45 zavezujoča še pred njeno ratifikacijo v dumi Ruske federacije,
- V. ker je bilo 22. oktobra 2007 v Moskvi prvo srečanje med EU in Rusijo o načrtu deregulacije energetskega trga, ki ga je izdelala Komisija in ki naj bi spodbujal konkurenco in naložbe v energetskem sektorju,
- W. ker bi Evropska unija in Ruska federacija skupaj zmogli in morali prevzeti dejavno vlogo pri vzpostavljanju miru in stabilnosti na evropski celini, zlasti v skupni sosesčini ter v drugih delih sveta, tudi v Iranu in na Bližnjem vzhodu,
- X. ker bi morala biti rešitev problema prihodnjega statusa Kosova, ki bi bila sprejemljiva za obe v spor vpleteni strani ter rešitev drugih trajnih sporov v Moldaviji in južnem Kavkazu na vsak način za obe partnerici prednostna naloga,
- Y. ker izjave, s katerimi so se ruski organi odzvali na načrte Združenih držav, da dele svojega sistema protiraketne obrambe namestijo na Poljskem in v Češki Republiki, ter neprimerna grožnja Rusije, da bo odstopila od pogodbe o konvencionalnih oboroženih silah v Evropi, zbuja resno zaskrbljenost za ohranitev miru in stabilnosti na evropski celini,
- Z. ker je pomembno, da EU govori z enim glasom, da pokaže solidarnost in enotnost v svojih odnosih z Rusko federacijo ter da ti odnosi temeljijo na vzajemnih interesih in skupnih vrednotah,

1. ponovno izraža prepričanje, da je Rusija pomembna partnerica za doseganje strateškega sodelovanja in da EU z njo nima zgolj skupnih gospodarskih in trgovinskih interesov, ampak si delita tudi cilj tesnejšega sodelovanja na mednarodnem prizorišču in v skupni soseščini;
2. poudarja pomen enotnosti in solidarnosti med državami članicami EU pri njihovih odnosih z Rusijo; meni, da je treba pogajanja o dvostranskih sporazumih voditi v duhu skupnih stališč EU glede skupne zunanje in varnostne politike EU;
3. pozdravlja izid dvajsetega vrha EU-Rusija, ki je po izjavah udeležencev potekal v „resnično konstruktivnem okolju” in „prijateljskem vzdušju”; ugotavlja, da je dinamika pri tekočem praktičnem izvajanju načrta o štirih skupnih prostorih pozitivna, in poudarja, da bi poglobitev partnerstva prinesla obojestransko korist;
4. pozdravlja nenehno izmenjavo mnenj o človekovih pravicah v Rusiji kot del posvetovanj med EU in Rusijo o človekovih pravicah; vendar poudarja zelo zaskrbljujoče razmere v Rusiji v zvezi s spoštovanjem človekovih pravic, demokracije, svobode izražanja, ksenofobije, medetničnega nasilja in pravice civilne družbe ter posameznikov, da ugovarjajo oblastem in od njih zahtevajo, da prevzamejo odgovornost za svoja dejanja; je zelo zaskrbljen, ker se ruski organi premalo odzivajo na vso skrb, ki je bila v zvezi s tem pogosto izražena; poudarja, da izvajanje zakonodaje, ki zdaj velja za nevladne organizacije, negativno vpliva na delovanje velikega števila teh organizacij in podpira pobude za poenostavitev postopkov njihove registracije;
5. poziva ruske oblasti, naj decembra 2007 zagotovijo svobodne in pravične volitve v dumo in marca 2008 predsedniške volitve ter tako zagotovijo, da bodo lahko na njih sodelovale opozicijske stranke; poudarja, da bo svoboda medijev ključna za zagotovitev svobodnih in poštenih volitev;
6. poudarja prepričanost, da bodo prihodnje volitve v Rusiji pomemben preskus izvajanja demokratičnih načel in obveznosti na področju človekovih pravic ter pričakuje, da bo Rusija sprejela razsodno odločitev in povabila dovolj opazovalcev OVSE za spremljanje volitev;
7. obžaluje, da so bila pogajanja z rusko vlado glede odprave ruske prepovedi uvoza poljskih kmetijskih proizvodov neuspešna in posledično ni prišlo do pogajanj o novem sporazumu o partnerstvu in sodelovanju med EU in Rusijo; obžaluje, da od prejšnjega srečanja na vrhu skoraj ni bilo pozitivnih dosežkov, ter poziva rusko vlado, naj ponovno razmisli o svojih ukrepih, zaradi katerih nadaljnja pogajanja niso možna; spodbuja portugalsko predsedstvo, naj nadaljuje s svojimi prizadevanji za čimprejšnje sprejetje pogajalskega mandata za nov sporazum in takojšen začetek pogajanj;
8. znova poudarja pomen vzpostavitve skupnega gospodarskega prostora in nadaljnjega razvoja ciljev, o katerih je bil dosežen dogovor v časovnem načrtu za ta prostor, zlasti glede oblikovanja odprtega in povezanega trga med EU in Rusijo;
9. je seznanjen, da so bili vrhu predloženi sklepi okrogle mize industrialcev, ki izražajo „razočaranje” in „obžalovanje” nad upočasnitvijo političnih odnosov med EU in Rusijo

in opozarjajo pred težavami s trgovino in naložbami, če bosta šli politika in podjetništvo še bolj vsaksebi;

10. poudarja pomen izboljšanja okolja za evropske naložbe v Rusiji, kar je mogoče doseči le s spodbujanjem in omogočanjem nediskriminacijskih in preglednih pogojev poslovanja, manjšo birokracijo in vzajemnimi naložbami; izraža zaskrbljenost zaradi nepredvidljivosti oblasti pri uporabi predpisov;
11. pozdravlja okrepljeno sodelovanje med EU in Rusijo na področju vesoljskih raziskav v okviru tristranskega dialoga, ki je bil marca 2006 vzpostavljen med Evropsko komisijo, Evropsko vesoljsko agencijo in rusko vesoljsko agencijo Roscosmos ter obsega vesoljske aplikacije (satelitska navigacija, opazovanje zemlje in satelitska komunikacija), dostop do vesolja (naprave za izstrelitev in prihodnji sistemi vesoljskega prometa), znanost o vesolju in razvoj vesoljske tehnologije; ugotavlja, da je bilo sodelovanje na področju vesoljskih raziskav v okviru skupnega gospodarskega prostora opredeljeno kot eden prednostnih sektorjev;
12. pozdravlja dejstvo, da je bil na vrhu podpisan sporazum o trgovini z nekaterimi izdelki iz jekla, s katerim so se povečale kvote za ploščate in dolge izdelke iz jekla, saj se zdaj upošteva, da se je EU razširila za Bolgarijo in Romunijo, in krijejo dobavo storitvenim centrom za jeklo v državah članicah EU;
13. pozdravlja napredek, ki je bil dosežen pri izvajanju čezmejnih programov sodelovanja na osnovi načela sofinanciranja in enakega statusa pri izboru prednostnih projektov; pozdravlja zlasti napoved ruske strani na vrhu, da je pripravljena dodeliti za te programe vsa potrebna sredstva, začenši s prvo tranšo v višini 122 milijonov EUR;
14. poudarja, da vse do 50 kilometrov dolge kolone tovornjakov na evropski strani meje niso sprejemljive in zato poziva Rusijo, naj racionalizira svoje postopke na mejah in izvaja ukrepe, za katere se je sporazumela z EU, da omili te zastoje;
15. obžaluje, da Rusija ni spoštovala obveznosti postopne ukinitve plačila za sibirske prelete in jo poziva, naj podpiše sporazum, ki je bil glede tega sklenjen na zadnjem vrhu; poudarja, da bi pozitiven korak Rusije omogočil, da EU nadaljuje s pripravami na vrh o letalstvu, ki naj bi potekal novembra v Moskvi, da se opredelijo neštete možnosti za sodelovanje v tem ključnem sektorju;
16. pozdravlja napredek, dosežen na vrhu v zvezi s pristopom Rusije k Svetovni trgovinski organizaciji, ki bo ustvaril enake konkurenčne pogoje za poslovne skupnosti na obeh straneh in bo v veliko pomoč ruskim prizadevanjem za izgradnjo sodobnega, diverzificiranega in visokotehnološkega gospodarstva; poziva Rusijo, naj stori vse, da odpravi preostale ovire v pristopnem procesu, ki je v kritični fazi, in poskrbi, da bo lahko v celoti izpolnila in izvajala obveznosti in dolžnosti, ki izhajajo iz članstva v Svetovni trgovinski organizaciji;
17. pozdravlja okrepljen dialog med EU in Rusijo o energetskih vprašanjih; poudarja pomen uvoza energije za evropska gospodarstva, saj bi to lahko bila priložnost za nadaljnje trgovinsko in gospodarsko sodelovanje med EU in Rusijo; poudarja, da bi morala biti načela soodvisnosti in preglednosti osnova takšnega sodelovanja, tako kot tudi enak dostop do trgov, strateška neodvisnost, infrastrukture in naložbe; z zaskrbljenostjo

ugotavlja, da propad Jukosa, politični pregon Mihaila Hodorkovskega, ki je bil štiri leta v zaporu in bi ga morali zdaj pogojno izpustiti, ter nedavni pritisk na RussNeft ustvarjajo veliko negotovost v poslovni skupnosti; poziva Svet in Komisijo, naj zagotovita, da bodo načela pogodbe o energetski listini in njej priloženega prehodnega protokola ter sklepov G8 vključena v novi sporazum o partnerskem sodelovanju med EU in Rusijo;

18. poudarja, da je treba nadalje krepiti zanesljivost oskrbe z energijo v EU; zato pozdravlja sporazum, ki je bil dosežen na vrhu, da je treba nadaljevati z vzpostavitvijo mehanizma zgodnjega opozarjanja za ponudbo in povpraševanje v zvezi z energijo, ki prihaja v EU iz Rusije, in sicer z izmenjavo informacij o morebitnih krizah in načinu njihovega reševanja;
19. poudarja potrebo po sodelovanju z Rusijo kot nujno in pomembno partnerico pri zagotavljanju miru, stabilnosti in varnosti, v boju proti mednarodnemu terorizmu in nasilnemu ekstremizmu ter pri obravnavi drugih varnostnih vprašanj, kot so okoljska in jedrska tveganja, droge, trgovina z orožjem in ljudmi ter čezmejni organizirani kriminal v soseščini EU;
20. poziva Komisijo in Svet, naj si skupaj z rusko vlado prizadevata za skupne pobude za krepitev varnosti in stabilnosti v skupni soseščini, zlasti z okrepljenim dialogom o Ukrajini in Belorusiji ter s skupnimi prizadevanji za končno razrešitev trajnih sporov v Gorskem Karabahu, Moldaviji in Gruziji, ki bo zagotavljala popolno ozemeljsko celovitost teh držav, v primeru Pridnjestra pa z umikom preostalih ruskih čet, ki bi jih po potrebi nadomestila skupina mednarodnih opazovalcev;
21. poziva rusko vlado, naj pozitivno prispeva k prizadevanjem kontaktne skupine in Evropske unije, da bi se našla trajnostna rešitev problema prihodnjega statusa Kosova, ki bi bila sprejemljiva za obe strani, vpleteni v spor;
22. poziva EU in Rusijo kot članico varnostnega sveta ZN, naj si še naprej prizadevata za rešitev iranskega jedrskega vprašanja;
23. poziva EU in Rusijo, naj kot članici četverice prevzameta odgovornost za razrešitev spora na Bližnjem vzhodu ter spodbujata prizadevanja za organizacijo mednarodne mirovne konference o miru v bližnjevzhodni regiji;
24. poziva vladi Rusije in Združenih držav Amerike, naj okrepi razprave o vprašanjih obrambe in varnosti, v katera so neposredno ali posredno vključene države članice Evropske unije; poziva vladi obeh držav, naj Evropsko unijo in njene države članice polno vključita v te razprave in naj se vzdržita korakov ali sklepov, ki bi jih utegnili razumeti kot grožnjo miru in stabilnosti na evropski celini; poziva Rusijo, naj ponovno razmisli o svojem načrtu, da začasno opusti izpolnjevanje pogodbe o konvencionalnih oboroženih silah v Evropi, in ubere pot pogajanj, da zaščiti svoje legitimne interese in prepreči spodkopavanje te pogodbe, saj bi to lahko privedlo do nove oborožitvene tekme in novih črt spopadov;
25. pozdravlja začetek veljavnosti vizumskih olajšav in sporazumov o ponovnem sprejemu oseb v prostoru svobode, varnosti in pravice ter poudarja pomen njihovega polnega izvajanja; v tem pogledu pozdravlja tudi nedavni začetek dialoga o vizumih;

26. poudarja pomen stalnega boja proti korupciji; pozdravlja sodelovanje Ruske federacije v skupini držav Sveta Evrope proti korupciji ter močno zavzetost predsednika Putina in ministrskega predsednika Zubkova za to zadevo, vendar poudarja, da mednarodni sporazumi, nacionalna zakonodaja in kodeksi ravnanja ne zadostujejo, če jim ne sledi učinkovito izvajanje;
27. pozdravlja podpis memoranduma o soglasju med rusko zvezno nadzorno službo za droge in Evropskim centrom za spremljanje drog in odvisnosti, ki poziva h krepitvi sodelovanja med EU in Rusijo na vseh področjih boja proti drogam, od medicinske pomoči za odvisnike do oblikovanja preventivnih ukrepov skupaj z mediji in javnimi organizacijami;
28. je seznanjen z napredkom, ki je bil dosežen v skupnem prostoru raziskovanja, izobraževanja in kulture, in pozdravlja zlasti organizacijo prvega stalnega sveta za kulturo na predvečer vrha, na katerem so bila opredeljena področja za prihodnji skupni akcijski načrt, kar kaže na močno zavzetost obeh strani, da bi kulturno sodelovanje dvignili na novo raven;
29. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, vladam in parlamentom držav članic in Ruske federacije ter Svetu Evrope in Organizaciji za varnost in sodelovanje v Evropi.